

IZVJEŠTAJ O OSTVARENJU GODIŠNJEG PLANA IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE LOKALNOG RAZVOJA OPŠTINE HAN PIJESAK ZA 2019. GODINU

Han Pijesak, juli 2020. godine

1. UVOD

Cilj ovog izvještaja je da na jednostavan i jasan način predstavi rezultate implementacije Strategije lokalnog razvoja opštine Han Pijesak tokom 2019. godine. Njegova svrha je da pokrene sve bitne aktere na razmišljanje i doprinese boljem donošenju odluka o strateškim prioritetima i operativnim ciljevima u narednim godinama. U tom smislu, ovaj dokument sadrži pouke i preporuke za budući rad i predlaže mjere za poboljšanje procesa i rezultata implementacije Strategije.

Strategiju lokalnog razvoja Opštine Han Pijesak za period 2018-2027. izradio je Opštinski razvojni tim opštine Han Pijesak, uz tehničku i stručnu podršku obezbijeđenu kroz Projekat integrisanog lokalnog razvoja (ILDPA) u okviru Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP). Proces izrade Strategije je poštovao principe transparentnosti i participativnosti što znači da su organizovani periodični sastanci te da su formirane sektorske radne grupe i Partnerska grupa za razvoj koje su uzele aktivno učešće u samom procesu izrade dokumenta.

Strategija lokalnog razvoja Opštine Han Pijesak za period 2018-2027. usvojena je na XIX sjednici Skupštine opštine, održanoj 28.09.2018. godine, a za njenu realizaciju je zadužen Načelnik opštine, načelnici odjeljenja i Jedinica za upravljanje razvojnim aktivnostima. Kao operativni instrument za realizaciju strategije, Opština priprema trogodišnji plan implementacije (1+2) svake godine od usvajanja strategije. Detaljan plan implementacije za 2019-2021. godinu je pripremljen i objavljen na web stranici opštine.

Ovaj izvještaj se odnosi na implementaciju strateških, odnosno sektorskih, prioritetnih projekata u 2019. godini, koji se, po MiPRO metodologiji, planiraju uz konsultacije sa svim bitnim akterima u zajednici u svim fazama implementacije strategije.

Nosilac izrade trogodišnjeg Plana implementacije (1+2) kao i izvještaja je Jedinica za upravljanje razvojnim aktivnostima (JURA). Izvještaj je pripremljen u saradnji sa predstavnicima svih unutrašnjih organizacionih jedinica Opštine.

Podaci o implementaciji se kontinuirano prikupljaju tokom cjelokupnog perioda koji pokriva ovaj izvještaj i to korištenjem Alata za praćenje implementacije Strategije (Excel tabela za praćenje projekata) i na osnovu definisanih sektorskih i makroekonomskih pokazatelja (SMI tabela). Podaci se timski analiziraju, na osnovu čega se priprema kvalitativni osvrt na posmatrani period implementacije, kao i pouke i preporuke za naredni period.

2. STRATEŠKI CILJEVI I PRIORITETI

2.1. Vizija

Strategijom lokalnog razvoja Opštine Han Pijesak za period 2018-2027. godine, definisana je sljedeća vizija:

Han Pijesak - "krunisan" privrednim potencijalima, prirodnim ljepotama i kulturno-istorijskim naslijeđem

2.2. Strateški ciljevi

Strategijom lokalnog razvoja Opštine Han Pijesak za period 2018-2027. godine, definisana su tri strateška cilja:

Strateški cilj 1. Unaprijediti privredu uz efikasno korištenje prirodnih resursa

Strateški cilj 2. Izgraditi kvalitetnu javnu i društvenu infrastrukturu

Strateški cilj 3. Sačuvati bogato prirodno nasljeđe uz primjenu ekoloških principa i načela održivog razvoja

2.3. Sektorski ciljevi

Strateški prioriteti za razvoj opštine su: lokalni ekonomski razvoj, društveni razvoj i zaštita životne sredine. U okviru ovih sektora, definisani su sljedeći ciljevi:

Lokalni ekonomski razvoj

Sektorski cilj 1. Povećati stepen korištenja instalisanih kapaciteta i nivoa finalizacije proizvodnje u prerađivačkom sektoru

Sektorski cilj 2. Unaprijediti lanac vrijednosti u poljoprivrednoj proizvodnji

Sektorski cilj 3. Razviti turizam na osnovama prirodnih resursa i kulturno-istorijskog nasljeđa

Društveni razvoj

Sektorski cilj 1. Ekonomski i društveno valorizirati razvoj objekata iz oblasti sporta, kulture, zdravstva i socijalne zaštite

Sektorski cilj 2. Poboljšati dostupnost i kvalitet predškolskog obrazovanja i odgoja

Sektorski cilj 3. Povećanje efikasnosti i kapaciteta lokalne samouprave

Sektorski cilj 4. Poboljšati dostupnost, kvalitet i sigurnost javne infrastrukture

Zaštita životne sredine

Sektorski cilj 1. Izgraditi komunalnu infrastrukturu (vodovodnu, kanalizacionu, upravljanje otpadom)

Sektorski cilj 2. Povećati energetska efikasnost i korištenje obnovljivih izvora energije

2.4. Ključni planirani prioriteti i fokusi za posmatrani godišnji period (2019. godina)

Ključni prioriteti lokalnog ekonomskog sektora

U skladu sa definisanim sektorskim ciljevima, ključni prioriteti lokalnog ekonomskog razvoja za 2019. godinu su usmjereni na uspostavljanje uslova za unapređenje i razvoj poljoprivrede. Planirana su sredstva za podršku lancima vrijednosti u mljekarstvu i uspostavljanju pijace u Han Pijesku, podrška udruženjima poljoprivrednika te pronalaženje strateških partnera za investiranje u drvnu i tekstilnu industriju.

Ključni prioriteti društvenog sektora

U društvenom sektoru za 2019. godinu ključni prioriteti su: podrška razvoju sporta i kulture, podrška primarnoj zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti, obrazovanju, razvoju infrastrukture i bezbjednosti građana. To se prije svega odnosi na dostupnost primarne zdravstvene zaštite, podršku licima u stanju socijalne potrebe, pronatalitetnu politiku, stipendiranje studenata, organizaciju kulturnih i sportskih manifestacija, rekonstrukciju i sanaciju društvenih objekata, te modernizaciju i sanaciju puteva na području opštine Han Pijesak. Fokusiranjem na ulaganje u sve segmente društvenog razvoja Opština bi unaprijedila kvalitet života građana, što doprinosi realizaciji sektorskih ciljeva društvenog razvoja.

Ključni prioriteti sektora zaštite životne sredine

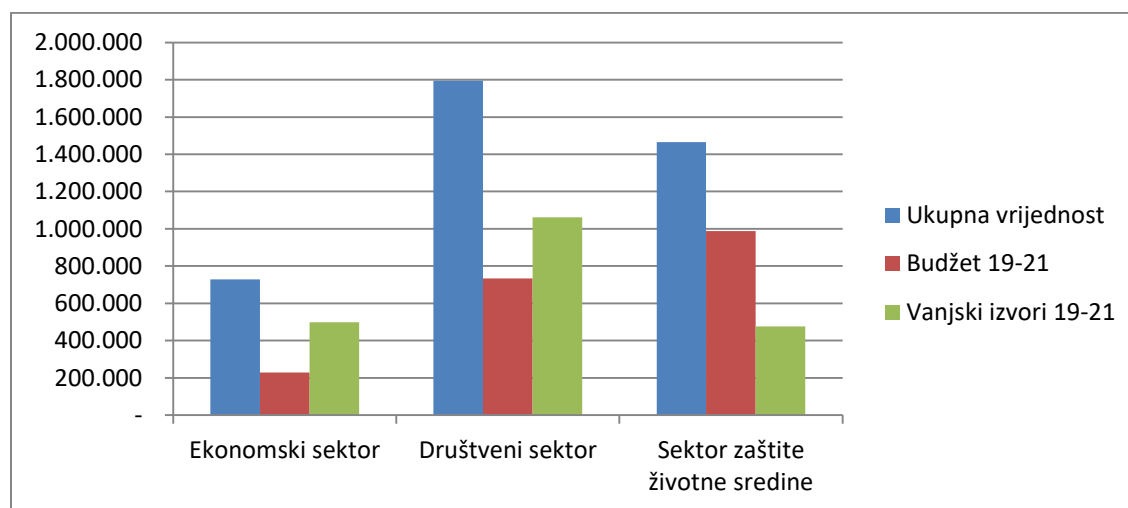
U sektoru zaštite životne sredine za 2019. godinu ključni prioriteti su: upravljanje otpadom, poboljšanje sistema vodosnabdijevanja, prikupljanja i tretmana oborinskih i otpadnih voda, sanacija i investiciono održavanje javnih objekata i unapređenje energetske efikasnosti u zgradama javnog sektora.

2.5. Zbirni pregled prioritetnih projekata i okvira za njihovo finansiranje obuhvaćenih Planom implementacije 2019-2021. Godinu

Za planski period 2019-2021. godine ukupno je planirano 33 projekata. Posmatrajući po razvojnim sektorima za period 2019-2021. godine, u sklopu ekonomskog sektora je ukupno planirano 12 projekata, u društvenom sektoru 11 te u sektoru zaštite životne sredine 10 projekata. Za realizaciju ovih projekata planirano je ukupno 6.292.000 KM, od toga u periodu 2019-2021. godine 3.988.915 KM, od čega je iz vlastitih izvora 1.951.249, a iz eksternih 2.037.666 KM.

U nastavku je dat grafički prikaz strukture planiranih projekata po broju projekata po sektorima, izvorima finansiranja i finansijskim parametrima.

Finansijska struktura projekata za period 2019-2021. godina

Što se tiče eksternih izvora finansiranja, najveći iznos je planiran sa entitetskog nivoa, zatim kreditna sredstva, potom od privatnih preduzeća, donatorskih organizacija, privatnih izvora i državnog nivoa. Kako bi se što bolje iskoristili eksterni izvori finansiranja, Opština je u prethodnom periodu aplicirala za finansiranje projekata kako kod domaćih tako i kod inostranih donatora.

Kada posmatramo strukturu projekata po sektorima, najveći iznos sredstava je planiran da se utroši za projekte iz društvenog sektora.

3. PREGLED IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE INTEGRISANOG RAZVOJA

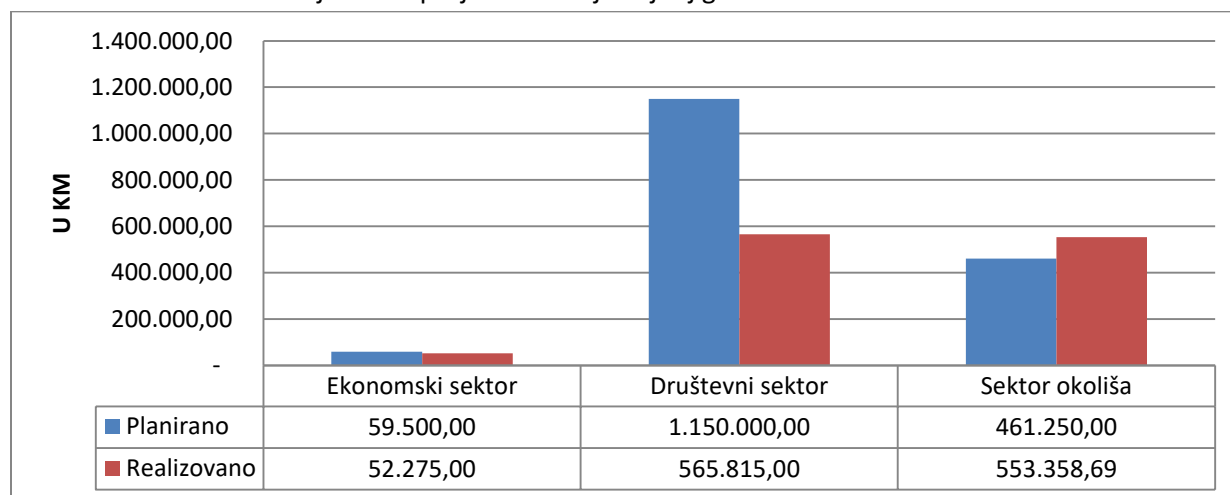
3.1. Pregled implementacije strategije u izvještajnoj 2019.godini

U 2019. godini u Strategiji lokalnog razvoja je planirana implementacija 18 projekata ukupne vrijednosti 1.670.750 KM, od čega je iz Budžeta opštine Han Pijesak planirano 648.750 KM (38,83%), dok je iz eksternih izvora 1.022.000 KM (61,17%). Od planiranih projekata i mjera za 2019. godinu, iz oblasti

ekonomskog razvoja je bilo dva čija je ukupna vrijednost 59.500 KM, iz sektora društvenog razvoja 7 ukupne vrijednosti 1.150.000 KM dok je iz sektora zaštite životne sredine bilo 9 projekata čija je vrijednost 461.250 KM.

U toku 2019. godine, od ukupnog broja planiranih projekata i mjera realizovano je u potpunosti ili djelimično 16 čija je ukupna vrijednost 1.171.448 KM pri čemu je iz budžeta uloženo 446.206 KM (38%) dok je iz eksternih izvora obezbijeđeno 425.243 KM (62%). Za određeni broj projekata je pokrenuta procedura javne nabavke, potpisan ugovor ili su započeti radovi ali ugovorene obaveze nisu u potpunosti sprovedene, a određeni broj projekata je pomjeren za narednu godinu.

Planirane i realizovane vrijednosti projekata u izvještajnoj godini

U tabelama u nastavku je dat detaljan prikaz ukupno realizovanih projekata u odnosu na planirano, ukupno i po sektorima.

Tabela 1. Pregled planiranih i realizovanih projekata u 2019. godini (svi sektori)

PREGLED (cijeli i djelimično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	18	1.670.750,00	648.750,00	1.022.000,00
% struktura finansiranja od A			38,83%	61,17%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelimično realiziranih projekata	16	1.171.448,69	446.205,69	725.243,00
% u cijelosti ili djelimično realiziranih projekata (od A)	88,89%	70,12%		
% struktura (od B)			38,09%	61,91%
C. Ukupan broj djelimično realiziranih projekata	14	746.023,69	271.605,69	474.418,00
% djelimično realiziranih projekata (od A)	77,78%	44,65%		
% struktura (od C)			36,41%	63,59%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	2	425.425,00	174.600,00	250.825,00
% djelimično realiziranih projekata (od A)	11,11%	25,46%		
% struktura (od D)			41,04%	58,96%

Tabela 2. Finansijska projekcija planiranih i ostvarenih projekata raspoređenih po sektorima na osnovu Plana implementacije

	Oblast	Zbir finansijskih vrednosti projekata		Struktura finansiranja realizovanih projekata	
		Planirano	Realizovano	Budžet (%)	Ostalo (%)
2019	Ekonomski razvoj	59.500,00	52.275,00	8,18%	91,82%
	Društveni razvoj	1.150.000,00	565.815,00	35,70%	64,30%
	Ekološki razvoj	461.250,00	553.358,69	43,36%	56,64%
	Ukupno	1.670.750,00	1.171.448,69	38,09%	61,91%
	% po planu implementacije		70,12%		

Sektor ekonomskog razvoja

U sektoru ekonomskog razvoja za 2019. godinu planirana su dva projekta: Uspostavljanje Pijace u Han Pijesku i Podrška razvoju lanaca vrijednosti u mljekarstvu. Oba projekta su djelimično realizovana u 2018. godini, sa nastavkom aktivnosti i u 2019. godini, jer se radi o višegodišnjim projektima. Za realizaciju ovih projekata je planirano 59.500 KM, a izdvojeno 52.275 KM što je 87,86 % realizacije u odnosu na planirani iznos. U ovom sektoru sredstva koja su namjenjena za realizaciju projekata su bila 80,67% iz eksternih izvora dok su iz Budžeta opštine Han Pijesak 19,33%.

(Detaljne informacije su prikazane u tabelama u nastavku teksta).

Tabela 3. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u ekonomskom sektoru u 2019. godini

PREGLED (cijeli i djelimično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	2	59.500,00	11.500,00	48.000,00
% struktura finansiranja od A			19,33%	80,67%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelimično realiziranih projekata	2	52.275,00	4.275,00	48.000,00
% u cijelosti ili djelimično realiziranih projekata (od A)	100,00%	87,86%		
% struktura (od B)			8,18%	91,82%
C. Ukupan broj djelimično realiziranih projekata	2	52.275,00	4.275,00	48.000,00
% djelimično realiziranih projekata (od A)	100,00%	87,86%		
% struktura (od C)			8,18%	91,82%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	0	-	-	-
% djelimično realiziranih projekata (od A)	0,00%	0,00%		
% struktura (od D)			#DIV/0!	#DIV/0!

Društveni sektor

U društvenom sektoru za 2019. godinu planirano je ukupno 7 projekata. Za realizaciju ovih projekata planirano je 1.150.000 KM, a izdvojeno je 565.815 KM što je 49,20% u odnosu na planirani iznos. U ovom sektoru sredstva namjenjena za realizaciju projekata su veća iz eksternih izvora i iznosila su 67,91% dok su sredstva iz budžeta 32,09% od ukupno planiranih sredstava u ovaj sektor. Od realizovanih sredstava 64,30% je ostvareno iz vanjskih izvora, dok je 35,70% uloženo iz budžeta opštine. Najznačajniji projekti koji su realizovani su Nabavka vatrogasnog teškog navalnog vozila i Izgradnja, sanacija i rekonstrukcija lokalnih puteva. Projekti manje vrijednosti koji se realizuju u fazama, a započeti su u 2018. godini su: Uređenje dječijih igrališta, Uređenje gradskih parkova i Izrada prostornog i urbanističkog plana.

Tabela 4. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u društvenom sektoru u 2019. godini

PREGLED (cijeli i djelimično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	7	1.150.000,00	369.000,00	781.000,00
% struktura finansiranja od A			32,09%	67,91%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelimično realiziranih projekata	5	565.815,00	201.990,00	363.825,00
% u cijelosti ili djelimično realiziranih projekata (od A)	71,43%	49,20%		
% struktura (od B)			35,70%	64,30%
C. Ukupan broj djelimično realiziranih projekata	4	214.990,00	101.990,00	113.000,00
% djelimično realiziranih projekata (od A)	57,14%	18,69%		
% struktura (od C)			47,44%	52,56%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	1	350.825,00	100.000,00	250.825,00
% djelimično realiziranih projekata (od A)	14,29%	30,51%		
% struktura (od D)			28,50%	71,50%

Sektor zaštite životne sredine

U sektoru zaštite životne sredine za 2019. godinu planirano je 9 projekata ukupne vrijednosti 461.250 KM, od čega 268.250 KM iz budžeta opštine (58,16%), a 193.000,00 KM iz eksternih izvora (41,84%). Realizovano je 553.359 KM (119,97% od planiranog), od čega 239.940,69 iz budžeta opštine (43,36%), a iz eksternih izvora 313.418 KM (56,64%). U okviru ovog sektoru i po broju i vrijednosno su realizovani najznačajniji projekti, kao što su: Izgradnja vodovoda u naselju Pjenovac, Izgradnja LED rasvjete, Projekat energetske efikasnosti na zgradi Gimnazije (zamjena vanjske stolarije). Počela je realizacija projekta Uvođenje integrisanog sistema o upravljanju komunalnim čvrstim otpadom na teritoriji opštine Han Pijesak. koji implementira JKP Kraljeva Gora, a finansira se iz sredstava IPA. Takođe, pokrenuta je procedura izrade projektnih dokumentacija za sanaciju sekundarne vodovodne mreže i izgradnju kanalizacionog sistema.

Tabela 5. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u sektoru zaštite životne sredine u 2019. godini

PREGLED (cijeli i djelimično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	9	461.250,00	268.250,00	193.000,00
% struktura finansiranja od A			58,16%	41,84%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelimično realiziranih projekata	9	553.358,69	239.940,69	313.418,00
% u cijelosti ili djelimično realiziranih projekata (od A)	100,00%	119,97%		
% struktura (od B)			43,36%	56,64%
C. Ukupan broj djelimično realiziranih projekata	8	478.758,69	165.340,69	313.418,00
% djelimično realiziranih projekata (od A)	88,89%	103,80%		
% struktura (od C)			34,54%	65,46%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	1	74.600,00	74.600,00	-
% djelimično realiziranih projekata (od A)	11,11%	16,17%		
% struktura (od D)			100,00%	0,00%

3.3 Ključni rezultati i ostvareni progres

Na osnovu svih prikupljenih i obrađenih podataka o implementaciji projekata i mjera u izvještajnom periodu može se zaključiti da su godišnji rezultati vidljivi prije svega u sektoru zaštite životne sredine, gdje su se preduzimale značajne aktivnosti na izgradnji, rekonstrukciji i pribavljanju projektne dokumentacije značajnih infrastrukturnih projekata, putem finansijske podrške kako iz vlastitih sredstava tako i eksternih izvora. Opština je i u prethodnoj godini realizovala projekte u oblasti zapošljavanja, primarne poljoprivredne proizvodnje, sporta i kulture, obrazovanja, zdravstvene i socijalne zaštite i ranjivih kategorija, bezbjednosti građana, upravljanja otpadom, uređenja objekata javnih ustanova i institucija, zatim projekte uređenja komunalne infrastrukture koji su neophodni za normalno funkcionisanje kao i unapređenje standarda i kvaliteta života građana.

Ekonomski razvoj

Sektorski cilj 2: Unaprijediti lanac vrijednosti u poljoprivrednoj proizvodnji

U okviru projekta Podrška razvoju lanaca vrijednosti u mljekarstvu izgrađen je objekat prodavnice suvenira i domaćih proizvoda- dvije prostorije (28 m²+terasa 12 m²), nabavljen potreban namještaj i postavljena reklama.

Očekivani rezultat projekata iz sektora mljekarstva je da se do 2022. godine povećana prerada sirovog mlijeka za 10% u odnosu na 2016. godinu i da se poveća proizvodnja kajmaka-skorupa za 30% u odnosu na 2016. godinu.

U okviru ovog sektora je bilo planirano da se nastave aktivnosti na uređenju pijace, ali su aktivnosti pomjerene za godinu unaprijed. Projekat se realizuje po fazama od 2018. godine.

Društveni razvoj

Sektorski cilj 2: Poboljšati dostupnost i kvalitet predškolskog obrazovanja i odgoja

U okviru ovog sektorskog cilja djelimično je realizovan projekat Uređenje dječijih igrališta, koji je započeo 2018. godine, a u 2019. godini sufinansiran je projekat NVO Omladinski savjet u iznosu od 2.500 KM (iz vanjskih izvora 3.000 KM). Uređena su ukupno 3 dječija igrališta (2 u 2018. i 1 u 2019) i nabavljeno je 7

raznovrsnih sprava zajedno sa klupom i kantom za otpatke. (prostor-300 m2 površine za uređenje dječijih igrališta-dvije lokacije, oprema-klackalice, ljuljaške, tobogani , klupe). Očekivani ukupni ishodi ovog projekta je da se do 2022. godine poveća zadovoljstvo (80%) roditelja predškolskim sadržajima na području Han Pijeska putem izgradnje i uređenja 5 dječijih igrališta.

Sektorski cilj 3: Povećati efikasnosti i kapacitet lokalne samouprave

U okviru ovog sektorskog cilja započeta je realizacija projekta izrade Prostornog i urbanističkog plana. U 2018. godini je započeta tenderska procedura, ali nije okončana zbog žalbenog postupka. U 2019. godini je potpisan ugovor sa odabranim ponuđačem i započete su aktivnosti izrade prostornog plana. U narednom fazi pristupiće se izradi urbanističkog plana. Ukupna vrijednost izrade ovih dokumenata je procijenjena na 50.000 KM.

Sektorski cilj 4: Poboljšati dostupnost, kvalitet i sigurnost javne infrastrukture

U okviru ovog sektorskog cilja planirana su i djelimično realizovana tri projekta. Projekat Uređenje gradskih parkova je realizovan u vrijednosti 49.900 KM i odnosi se na drugu fazu- postavljen je LED displej, gradski sat, uređen je zid oko parka i zasađeno oko 500 kom raznog zelenila. Projekat Izgradnja, sanacija i rekonstrukcija lokalnih puteva se odnosi na redovno godišnje ulaganje u održavanje putne infrastrukture na području opštine, pri čemu je od strane Opštine u 2019. godini uloženo 40.000 KM. Većina planiranih sredstava je neiskorištena i pomjerena sa implementacijom u 2020. godini.

Projekat Nabavka vatrogasnog teškog navalnog vozila je realizovana u cjelosti. Nabavljeno je vatrogasno teško navalno vozilo, Teritorijalna vatrogasna jedinica opremljena je sa standardima predviđenom opremom do 90%. Vrijednost projekta je 300.000 KM (opština 100.000 KM i eksterni izvori 200.000 KM). Očekivani rezultati ovih projekata su da do 2022. godine bude uspostavljen i funkcionalan sistem redovnog održavanja parkovskih površina, unapređena mreža lokalnih puteva za 10% u knjigovodstvenoj vrijednosti u odnosu na 2016. godinu i smanjeno vrijeme intervencije na gašenje požara za 30% u odnosu na 2016. godinu

Zaštita životne sredine

Sektorski cilj 1: Izgraditi komunalnu infrastrukturu (vodovodnu, kanalizacionu, upravljanje otpadom)

U okviru ovog sektorskog cilja djelomično je realizovan projekat Izgradnja vodovoda u seoskim naseljima Pjenovac i Kusače – rekonstrukcijom i sanacijom kaptaze i vodovoda u Pjenovcu vrijednosti 91.085KM. Sanirana je postojeća kaptaza i izvorište, rekonstruisana i sanirana vodovodna mreža u dužini cca 1,8 km u naselju Pjenovac Ovaj projekat treba da doprinese očekivanom rezultatu da se do 2022. godine poveća pokrivenost vodovodnom mrežom seoskih naselja za 50% u odnosu na 2016. godinu.

U okviru ovog sektorskog cilja započete su aktivnosti u okviru Projekata: Sanacija i rekonstrukcija sekundarne vodovodne mreže i Sanacija postojeće kanalizacione mreže i izgradnja nove. Provedene su tenderske procedure i izabrani ponuđači koji treba da isporuče projekat (u toku 2020. godine). Očekivani rezultati ovih projekata su da se do 2022. godine smanji broj redukcija napajanja vodom za 30% u odnosu na 2016. godinu i da se poveća pokrivenost broja stanovnika sa kvalitetnim vodosnabdijevanjem za 30 %, kao i da se poveća broj domaćinstava priključenih na javnu kanalizaciju za 30% u odnosu na 2016. godinu.

Najznačajniji projekat u okviru ovog cilja je projekat Uvođenje integrisanog sistema o upravljanju komunalnim čvrstim otpadom na teritoriji opštine Han Pijesak, koji implementira JKP Kraljeva Gora u partnerstvu sa komunalnim preduzećima iz Bajine Bašte (Srbija) i Višegrada. Projekat je podržan od strane Evropske unije u okviru programa IPA-CBC SRB-BiH. U 2019. godini je potpisan ugovor, a projekat traje ukupno 18 mjeseci. Očekivani rezultati ovog projekta su da se do 2022. godine, poveća broj korisnika sistema upravljanja komunalnim čvrstim otpadom za 1500 stanovnika u odnosu na 2016. godinu te da se smanji broj divljih deponija za 50% u odnosu na 2016. godinu

Sektorski cilj 2: Povećati energetska efikasnost i korištenje obnovljivih izvora energije

U okviru ovog sektorskog cilja realizovan je projekat Zamjena starih uličnih svjetiljki LED rasvjetom ukupne vrijednosti 69.768 KM (sredstva su obezbijeđena u 2018. godini iz eksternih izvora u iznosu od 61.000 KM). Projektom su realizovane aktivnosti zamjene 113 uličnih svjetiljki u ulicama A.Karađorđevića i Srpske vojske.

Uz podršku UNDP-a realizovan je projekat energetske efikasnosti na zgradi Srednje škole- zamjenom fasadne stolarije u ukupnom iznosu od 56.475,69 KM, od čega su sredstva UNDP-a 39.238 KM. Zamjenjena vanjska je vanjska stolarija u ukupnoj površini 402 m² (111 prozora i vrata) na objektu Srednje škole u Han Pijesku.

Očekivani rezultatu ovih projekata je da do 2022. godine bude smanjena potrošnja električne energije koja se odnosi na sistem javne rasvjete za 50% u odnosu na 2016. godinu i smanjena potrošnja energenata u zgradi srednje škole za 30% u odnosu na 2016. godinu.

Projekat koji je realizovan u većem obimu od planiranog je projekat energetske efikasnosti na zgradi opštine. Pored zamjene kompletne fasadne stolarije na objektu administrativne zgrade Opštine, dodatno su uvršteni radovi na izgradnji kotlovnice na pelet. Ukupna vrijednost 74.600 KM i sve je finansirano sopstvenim sredstvima. Očekivani rezultat ovog projekta je da se do 2022. godine smanji potrošnja električne energije u zgradi opštine za 40% u odnosu na 2016.

3.4. Vertikalna i horizontalna usklađenost i nivo integrisanosti

U toku 2019. godine ostvarena je značajna saradnja sa donatorima i obezbijeđena su finansijska sredstva iz eksternih izvora u iznosu od 725.243 KM što je 70,96% od planiranog iznosa. Najznačajnija donatorska sredstva su obezbijeđena za sljedeće projekte: Nabavaka vatrogasnog vozila, Uvođenje integrisanog sistema o upravljanju komunalnim čvrstim otpadom na teritoriji opštine Han Pijesak, Zamjena starih uličnih svjetiljki LED rasvjetom i Zamjena vanjske stolarije na zgradi Srednje škole.

Najviše sredstava je izdvojeno za projekte u sektoru ekologije, zatim društvenog razvoja i na kraju iz ekonomskog sektora.

U narednom periodu se nastavlja realizacija povezanih, značajnih projekata koji se tiču svih sektora. Pomenuti projekti će dati značajan doprinos ostvarenju strateških ciljeva, a time i vizije Opštine Han Pijesak.

3.5 Institucionalni kapaciteti Opštinske uprave i saradnja sa bitnim akterima

U okviru Projekta integrisanog lokalnog razvoja podržanog od strane Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP), pored procesa izrade Strategije lokalnog razvoja, izvršene su izmjene u unutrašnjoj organizaciji i sistematizacija radnih mjesta i formirana je Jedinica za upravljanje razvojnim aktivnostima (JURA). JURA je zadužena za aktivnosti strateškog planiranja, implementaciju razvojnih projekata i mjera, praćenje i vrednovanje implementacije Strategije lokalnog razvoja i izvještavanje. Čine je zaposleni iz dvije organizacione jedinice pri čemu je jedan član iz Odjeljenja za opštu upravu, a dva člana iz Odjeljenja za upravljanje lokalnim razvojem, privredu i društvene djelatnosti. Pored toga, izmjenom u unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, načelnici svih odjeljenja u okviru Opštinske uprave su zaduženi za implementaciju strateških projekata i mjera iz vlastitih resora, a takođe po jedan službenik iz svakog odjeljenja je zadužen za prikupljanje podataka o realizaciji projekata i dostavljanje podataka članovima JURA-e.

U pogledu implementacionih kapaciteta ostalih aktera (poslovni sektor, organizacije civilnog društva i druge institucije) može se zaključiti da su dali značajan doprinos u implementaciji Strategije realizacijom pojedinih projekata i mjera.

Na području opštine, sektor civilnog društva ima slabe kapacitete za apsorpciju sredstava i implementaciju projekata ali se svakako treba izdvojiti nekoliko organizacija koje su svojim radom postale prepoznatljive.

4. KLJUČNI MAKROEKONOMSKI INDIKATORI¹

U skladu sa opštim trendom u regionu i smanjenjem broja stanovništva i u opštini Han Pijesak su izražene negativne tendencije u oblasti vitalne statistike. U polaznoj 2016. godini na području opštine je živjelo 3376 stanovnika prema procjenama Republičkog zavoda za statistiku, dok je u 2019. godini bilo 3249 stanovnika od čega je 906 bilo zaposleno, dok je nezaposlenih bilo 405. Prosječna neto plata je iznosila 779 KM, što je značajno ispod prosjeka Republike Srpske (906 KM).

Analizom makroekonomskih indikatora može se zaključiti da je došlo do određenih promjena promjena u odnosu na referentnu 2016. godinu. Broj zaposlenih se povećao za 6%, a broj nezaposlenih se smanjio za 18,83%. Ovo je rezultat djelimično povećanog zapošljavanja, migracija i pooštrenih mjera Zavoda za zapošljavanje RS u smislu evidencije neaktivnih tražilaca posla.

Na osnovu analize dopunskih indikatora u cilju analize ostvarenja sektorskih ciljeva možemo istaći nekoliko pokazatelja: broj preduzeća na 1.000 stanovnika je 10, broj učenika na 1.000 stanovnika je 82, broj poljoprivrednih gazdinstava na 1.000 stanovnika je 83,1, dok je 30% stanovništva u sistemu organizovanog prikupljanja čvrstog otpada.

U nastavku je dat tabelarni prikaz makropokazatelja za polaznu 2016. goinu i izvještajnu 2019. godinu (ili zadnju godinu za koju su podaci dostupni)

R.B.	OSNOVNI INDIKATORI RAZVOJA	indikator	Polazno stanje			2019			Uporedni podaci 2019		
			2016			Republika Srpska					
			Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski
	STEPEN RAZVIJENOSTI OPŠTINE	Nivo razvijenosti	Nerazvijena			Nerazvijena					
	Stanovništvo	broj	3376	1603	1773	3.249	1552	1697	1142495	558093	584402
1	Zaposlenih stanovnika	broj	854	589	265	906	609	297	272366	149449	122917
		%		69%	31%		67%	33%		55%	45%
2	Nezaposlenih stanovnika	broj	499	195	304	405	137	268	87037	41305	45732
		%		39%	61%		34%	66%		47%	53%
3	Ukupni prihodi po glavi stanovnika	iznos									
		po glavi									
4	Investicije na teritoriji JLS (u stalna sredstva)	iznos									
4,1	Od toga, u nova stalna sredstva (ako su podaci dostupni)	iznos									
5	Broj preduzeća/1000	omjer	10			10			19		

¹ Osnovni izvor podataka: Republički zavod za statistiku RS, periodične i godišnje publikacije

	stanovnika									
6	Prosječna neto plaća u KM	iznos	733		779			906		
7	Broj učenika osnovnih i srednjih škola na hiljadu stanovnika	broj	86		82			110		
8	Socijalni transferi po glavi stanovnika	po glavi	82,80		90,24					
9	Broj ljekara/1000 stanovnika	omjer	1,5		1,23					
10	Iznos realiziranih sredstava za prioritete iz razvojne strategije	iznos			648750					
	DOPUNSKI INDIKATORI RAZVOJA									
1	Udio realiziranih kapitalnih investicija u budžetu JLS	omjer	14,90		16,80					
2	Poljoprivrednih gazdinstava/1000 stanovnika	omjer	75,60		83,1			4,62		
3	Broj korisnika socijalne pomoći/1000 stanovnika	omjer	32		33			149,92		
4	Zdravstveno osiguranih lica u odnosu na ukupno stanovništvo	omjer	88,24		87,37					
5	Broj aktivnih članova u institucijama kulture (SKUD i biblioteka)	broj	262		370					
6	Broj aktivnih članova u sportskim institucijama	broj	261		338					
7	Pokrivenost domaćinstava sa pristupom kontrolisanoj vodi za piće	procenat	80%		80%					
8	Pokrivenost domaćinstava odvozom krutog otpada	procenat	30%		30%					
9	Broj naseljenih mjesta bez asfaltirane putne komunikacije	broj	8%		7					
10	Broj domaćinstava bez pristupa električnoj energiji	broj	15		15					
11	Prosječna izmjerena vrijednost CO ₂ ug/m ³	tona								

(+) – podatak za 2018. godinu jer za 2019. godinu još nije dostupan

5. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Realizacija strategije u 2019. godini je bila vrlo dobra, što pokazuje podatak da je većina planiranih projekata završena, djelimično realizovana ili je započeta realizacija u 2019. godini.

U pogledu finansijske realizacije stanje se može ocijeniti srednjim jer je finansijska realizacija 70,12 % (od planiranih 1.670.750 KM, realizovano je 1.171.449 KM). Za realizaciju projekata/mjera iz budžetskih

sredstava je izdvojeno 38,09% od ukupnog iznosa dok je iz eksternih izvora obezbijedeno 61,91% sredstava pri čemu je najviše sredstava donirano od strane Vatrogasnog saveza RS i sredstava Evropske unije.

Kada analiziramo planirana i izvršena sredstva prema izvorima, evidentno je da je od planiranih 648.750 KM iz budžeta, realizovano 446.205 KM ili 68,77% što je dosta dobro. Eksterna finansisjka sredstva su bila planirana u iznosu od 1.022.000 KM, a realizovana u iznosu od 725.243 KM što iznosi 70,96 % od planiranih sredstava. U ovom dijelu je neophodno uložiti dodatne napore i ojačati projektni tim (brojno i organizaciono) kako bi se više projekata apliciralo i kako bi se privukla dodatna sredstva iz eksternih izvora.

Ako posmatramo ostvarenje sektorskih ciljeva, možemo zaključiti da su ciljevi u društvenom sektoru i sektoru zaštite životne sredine dijelom ostvareni i da su na dobrom putu da budu ostvareni u potpunosti do kraja petogodišnjeg planskog perioda, dok su najslabiji rezultati ostvareni u ekonomskom sektoru.

Prilikom evaluacije rezultata i ishoda, bitno je uzeti u obzir da se Opština susrela sa novim načinom planiranja po MiPRO metodologiji i da su nesumljivo načinjeni određeni propusti u definisanju prioriteta i njihovom integrisanju u strateške i sektorske ciljeve, što posebno stvara probleme prilikom izrade trogodišnjih planova implementacije, tako i prilikom samog realizovanja projekata/mjera i izvještavanja o istom.

U narednom planskom periodu posebnu pažnju treba posvetiti:

- **Raditi na unapređenju saradnje i protoka informacija unutar Opštinske uprave** kako bi se poboljšali razvojni procesi i unaprijedila uloga Opštinske uprave u planiranju lokalnog razvoja.
- **Daljem unapređenju saradnje svih aktera na lokalnom nivou** (poslovnog i civilnog sektora, javnih ustanova i institucija) u procesu strateškog planiranja, implementacije i evaluacije rezultata. U toku izrade Strategije lokalnog razvoja, u periodu 2017-2018. godina, ostvarena je značajna saradnja koju dalje treba jačati.
- **Kvalitetnoj i blagovremenoj pripremi projektnih prijedloga za apliciranje na dostupne eksterne izvore finansiranja.** Za određene projekte koji podrazumijevaju izvođenje infrastrukturnih radova, neophodna je priprema određene dokumentacije (elaborati, idejni projekti, glavni projekti, programi, studije izvodljivosti). Stoga je neophodan planski pristup odnosno neophodno je blagovremeno planirati sredstva u budžetu za izradu nedostajuće projektne dokumentacije. Takođe je neophodno vršiti analizu dostupnih fondova kako bi se što više iskoristili raspoloživi eksterni izvori za finansiranje projekata.
- **Jačanju projektnog tima opštine Han Pijesak** u smislu obuka osoblja za pripremu projektnih aplikacija i upravljanje projektnim ciklusom kako bi se što više sredstava za razvojne projektne obezbijedilo iz eksternih izvora.

Izveštaj izradila:

Slavica Ašonja

Odobrio Načelnik opštine:

Vlado Ostojić

ANEKSI

- Plan implementacije Strategije lokalnog razvoja opštine Han Pijesak 2019-2021. godina
- Izvršenje budžeta za 2019. godinu – Izveštaj o realizaciji budžeta